Zdalo sa mi, akoby Kristova krv stekala po stenách a bolesť Ukrižovaného sa cez farebné vitráže odrážala v tvárach pozostalých. Sviečky a zlato márne premáhali šero, bolesť a smútok. Bzukot vyplašenej muchy znel akosi nepatrične, akoby niečo škrípalo, podobne ako keď si ľudia neúprimne podávajú ruky. Farár, hoci bol Slovák, stále čosi mumlal neznámym jazykom. Vôbec mu nebolo rozumieť. Viem iba, že stále medzi mumlaním opakoval „...náš brat Ján...“ Pre nás trampov to bol vždy „kamarát Hozi“ a niektorí ani nevedia, že sa volal Ján. Sviečkové babky si s gustom vychutnávajú atmosféru. V jednej ruke modlitebnú knižku a ruženec, v druhej mokrú vreckovku. Aby im nič neuniklo, pozorne sledujú všetky tých bradatých chlapov a dievčatá v zelenom a s čiernou stužkou v klope. Zajtra ráno si pred konzumom budú mať o čom rozprávať.

Vychádzame z kostola. Pred bránou nestojí žiadny čierny pohrebný voz a záprah čiernych koní, s čiernymi chocholmi na hlavách, ako sa o tom spieva. Truhla a vence sú naložené do čierneho mercedesu. Dnes sa pohrebné služby predháňajú v ponukách a službách, čo všetko pre nebožtíka a pozostalých zariadi. Zosnulého učešú, oholia, oblečú, privezú v truhle k vám do domu, kde ho vystavia pre príbuzných. Potom ho zase odvezú do krematória, alebo do kostola a na cintorín. Z katalógu si podľa fotografie môžete vybrať typ truhly, od tej papierovej až po luxusné dubové s vyrezávanými ornamentmi.

Kráčame na konci žiaľom zmoreného sprievodu. Miestna dychovka hrá do kroku pohrebný marš. Nemám rád pohreby. Radšej chodím na svadby a krstiny. Nemám rád okázalé gestá. Nemám rád oslavné nekrológy a kostolný fňukot. Snáď najtrpkejšie slzy roníme nad hrobmi, pre nevypovedané slová a nevykonané skutky.

Stojíme na cintoríne pred vykopaným hrobom. Jesenný vietor strháva posledné listy zo starých líp. Z ťažkých olovených mrakov začína pršať. Meteorológovia predpovedali na zvyšok dňa prehánky, na horách dokonca snehové. Dažďové kvapky, zmiešané so svätenou vodou z kropeničky farára, dopadajú na ílové dno jamy. Zase mumlanie kňaza. Potom my, štyria zostávajúci osadníci, spustíme truhlu do hrobu. Dušpastier predrieka Otčenáš. Nasleduje záverečné „Amen“ prítomných. Odkiaľsi zaznie Fredova otrieskaná gitara. Spievame: „Do osady přišla dívka, slzy v černých očích má...“ Pomedzi bubnovanie dažďa je počuť, ako slzy kamarátov cinkajú o zem. Rýľ v rukách príbuzných a hrudy hliny dopadajú na veko truhly.

Zaraďujeme sa do dlhej rady kondolujúcich. Zmorená Janova žena Viera, teraz vdova, a ich dcéra Gabika, teraz polosirota, prijímajú prejavy sústrasti. Vhodila si do hrobu svojho švagra dve červené ruže. Ja zase kožený vačok naplnený uhlíkmi z posledného výročného ohňa. Fred prihadzuje balík strún, nech si Hozi môže v nebeskom bare drnkať na gitaru. Dick prihodil šišku z pokrútenej borovice čo rastie na našom kempe, a osadník Pišta vyšívanú domovenku. Chceme sa s Hozim rozlúčiť po svojom. Kašleme na nejaké zažité ceremónie.

Prichádzajú ďalší kamaráti a kamarátky zo spriatelených osád. Do hrobu dopadajú placky, zvitky brezovej kôry, balíčky tabaku, brnkátka, dievčatá prihadzujú kvetiny, náhrdelniky z pierok,

remienky pletené z kože, ozdoby z korálie k a trampské šatky. Pohrebné nariekačky sa s hrôzou križujú. Myslia si, že prevádzame nejaký šamanský voodoo rituál. Joe Indián búši do bubienka a cintorínom sa nesie Hoziho obľúbená indiánska pieseň:
Pokiaľ bude tráva rásť,
pokiaľ bude vietor viať,
a pokiaľ bude nebo modré...

Premočení dažďom a slzami sa ponáhľame do krčmy. Sviečkové babky zvedavo nakukujú do okien. Očakávajú, že na stoloch budú tancovať nahé dievčatá. Majú utkvelú predstavu, že po nociach pri ohňoch takto v noci tancujú. Kamaráti sa čoskoro rozchádzajú, každý chce byť zo svojím smútkom sám. Ešte sa dohovárame, že o rok usporiadame oheň za Hoziho.

Sedíme doma v kuchyni. Práve si to mala a tak sme nemohli skúsiť zabudnúť v posteli, ako inokedy po pohrebe. Fajčíme Štartky a popíjame červené víno. Hoziho vlčiak Barry, s príšerne smutnými očami, má hlavu na tvojich kolenách. Hladkáš ho. Akosi svojim zvieracím inštinktom vycítil, že ho pán už nikdy nevezme na víkend do lesov. Včera začal konečne zase žrať.

Listujem v osadnej kronike. Hoziho drobné úhľadné písmo mi poskakuje pred očami. Z tých stránok na mňa dýcha nostalgia a smútok. Fotografie z posledného osadného potlachu a z ďalších vandrov. Usmievavý bradáč v klobúku pózuje na vrchole Rozsutca pre Fredov objektív. Hoziho kresby komiksových postavičiek osadníkov na našom kempe. Ako je to dávno, koľko je to rokov, čo sme ten opustený lom objavili? Vynárajú sa ďalšie spomienky.

Kedy to bolo, keď na náš výročný oheň prišla dievčenská osada Večernica? Dvadsať rokov? Hozi si za dva roky bral za ženu ich šerifku Yaštericu a ja teba, jej sestru. Bola s toho dvojitá trampská svadba. Navzájom sme si išli za svedkov. Spotený starosta v saku a kravate namosúrene šľakoval na to, že sa musel škriabať do kopca za mestom, aby v zabudnutom lome zosobášil dva čudesné páry. A ten rozruch v mestečku, keď sme sa každý piatok, či pražilo slnko alebo mrzlo, ponáhľali s plnými báglami na stanicu. Ľudia udivene krútili hlavami a nechápavo šepkali: „Blázni!“ a pritom si sami ťukali prstom na čelo.

Dolievam do pohárov ďalšie víno. Tikanie hodín pripomína rany sekerou, akoby niekto zatĺkal klince do kríža na Golgote. Túžim prekričať, prehlušiť smútok a to odporné hlasité tikanie. Púšťame si Gershwina. Premýšľam, akú raz dajú zahrať mne.

Opitý mladý frajer v novom luxusnom bavoráku, ktorý mu jeho úspešný foter podnikateľ kúpil k dvadsiatym narodeninám, auto zdemoloval na odpis. Hozi, na riadne osvetlenom bicykli, sa vracal z poobedňajšej zmeny. Fáro rútiace sa sto dvadsiatkou ho za dedinou zmietlo do priekopy a potom to napálil do stromu. Airbagy fungovali skvele. V mozgu mi šrotujú neodbytné myšlienky. Prečo práve Hozi? Taký skvelý človek. Férový chlap. Prečo práve on? A tomu hajzlovi, čo to spôsobil, sa vôbec nič nestalo. Hoziho telo nemohlo byť ani vystavené v otvorenej rakve, tak bolo rozbité a dolámané. Do riti, je toto nejaká spravodlivosť? Aký je rozdiel medzi životom a smrťou? Meria sa v centimetroch a v sekundách? Niekoľko zvedavých očumovačov z dediny, blikajúci maják policajného auta, brzdné dráhy a čísla na ceste napísané kriedou a všadeprítomná televízia Joj. Morbídne zábery rozmláteného auta napasovaného do stromu, pokrútený rám bicykla a pohrebáci odnášajúci Hoziho telo prikryté plachtou. Toto obletí v aktuálnom spravodajstve celú republiku. Nakopať im prdel, sviniam krvilačným!

Zavčasu ráno, aj keď je pracovný deň, schádzame sa ako sprisahanci v lome na našom milovanom fleku. Sme tu všetci, celá osada. Ja, Fred, Pišta, Dick a tiež Hoziho manželka Yašterica s Gabikou a samozrejme ty, moja žena, ktorá to všetko vymyslela. Havkajúci Barry šťastne pobehuje po dôverne známych miestach. Na stožiari visí na pól žrde osadná vlajka. V piesku pod borovicou jama a v nej truhla. Pišta, ktorý pracuje ako drevorubač, ju priviezol

prikrytú celtou na vozíku ťahaným jeho koňom.

Truhla bola kúpená podľa katalógu Pohrebnej služby Sírius. Majiteľ firmy chcel vedieť kedy a kam ju má priviesť a aké ďalšie služby si budeme priať. Vysvetlili sme mu, že organizujeme s kamarátmi Zlatú horúčku a chceme vybudovať westernové mestečko. V každom správnom meste Divokého západu predsa musí byť hrobár. Bez rečí nám truhlu predal, veď kšeft je kšeft. Skoro sa ukláňal, keď nám potom ochotne pomáhal naložiť truhlu do Fredovej dodávky.

Včera vystavila pohrebná služba rakvu s Hozim v dome smútku. Ty ako švagriná zosnulého a hostiteľka v jednej osobe si odlákala vodiča aj s jeho závozníkom a farára s miništrantom k bohato prestretému stolu. Čakali na nich tácky plné chuťoviek a obložených chlebíčkov, na každého sa škeril reznisko cez celý tanier. Spolu s Gabikou ste všetkých, okrem vodiča poriadne napájali slivovicou.

My osadníci sme potom rýchlo vymenili truhlu s Hozim. Rakva zakúpená na Zlatú horúčku, naplnená dvomi vrecami piesku, teraz stála uprostred miestnosti a okolo nej horeli sviečky. Farár spokojne dožul rezeň a zapil ho slivovicou. Potom s miništrantom odslúžili domácu bohoslužbu za zosnulého „brata Jána“.

„Ahoj Hozi, kamarát drahý, nech sa Ti sladko spí, tu pod touto borovicou, kde si vždy tak rád zaspával.“ Usmievame sa, Hoziho by určite rozosmialo, ako všetky tie kostolné nariekačky včera na cintoríne plakali nad nesprávnym hrobom. _____

Miroslav Marusjak – Miky

Trapsavec 2013

3.místo próza nad 23 let